

2021-06-04

Förtydligande gällande kollektivavtalstillhörighet inom second hand-verksamheten

De har uppstått frågor om vilket kollektivavtal som gäller för kretsar som bedriver second hand-verksamhet. Arbetsförmedlingen har sedan några år tillbaka hävdat att vi ska anses lyda under Detaljhandelsavtalet. Det har i vissa fall lett till att kretsar blivit kravställda att höja löner för medarbetare vid tillfället när ett individuellt lönestöd såsom tex lönebidrag ska förlängas i en ny period. Kretsar har ibland hört av sig till HR på Svenska Röda Korset och frågat om det är riktigt att anställa personal inom ramen för tjänstemän inom civilsamhället när de i huvudsak arbetar i butiken.

Vår arbetsgivarorganisation Fremia är tydlig med att parterna det vill säga Fremia och Unionen anser att anställda inom verksamhetsområdet ideell second hand ska falla under avtalet för tjänstemän i civilsamhället.

De huvudsakliga skälen är:

- Butikerna bedriver inte kommersiell verksamhet med ett primärt vinstsyfte. Ändamålet är i stället insamling till lokal, nationell och internationell hjälpverksamhet.
- Historiskt sett har våra anställda i huvudsak haft tjänstemannauppgifter.
- Arbetsuppgifterna är sällan renodlade arbetsuppgifter typiska för butiksverksamhet, utan anställda i second hand har ofta mångfacetterade arbetsuppgifter som också ofta angränsar till andra rödakorsverksamheter som mötesplatsen, språkcafé, sygrupper, övningshubbar i första hjälpen m.m.
- Anställda i second hand har ofta en blandning av tjänstemannauppgifter och arbetaruppgifter.
- Verksamheter med få anställda kräver ofta större flexibilitet i anställdas roller och arbetsuppgifter för att få verksamheten att fungera.

Sammantaget gör det att ideell second hand inte kan likställas med vanlig butikshandel.

Genom att tillämpa endast avtalet Tjänstemän inom civilsamhället vill Fremia och Unionen förenkla för arbetsgivare som bedriver ideell second hand. Butiken drivs oftast av en ideell styrelse som har ett fåtal anställda. Det skulle vara orimligt att tillämpa olika avtal utifrån olikheter i arbetsuppgifter för exempelvis en butikschef, ett cafébiträde, en chaufför och en lokalvårdare. Därför anställer vi samtliga anställda som tjänstemän inom ramen för avtalet för tjänstemän inom civilsamhället oavsett den enskildes arbetsuppgifter.

Vi har sett att Arbetsförmedlingen många gånger har kravställt oss att tillämpa Detaljhandelsavtalets lönenivåer för minimilöner som ligger betydligt högre än minimilönenivåerna i avtalet för Tjänstemän i civilsamhället. Fremia och Unionen har nu aktivt tagit ställning att förtydliga för

2021-06-04

Arbetsförmedlingen att det är arbetsmarknadens parter som avgör kollektivavtalsstillhörighet för deras medlemmar i ideell second hand. Den 28 maj 2021 skickade Fremia en skrivelse till Arbetsförmedlingens ansvariga sektion, rättsavdelning samt till alla servicekontor i hela landet. Unionen har meddelat att de tänker vara aktiva och svara på Arbetsförmedlingens samråd som ska inhämtas hos Unionen vid ett beslut om lönestöd. Säkerställ att handläggaren har inhämtat samråd från Unionen. Om Arbetsförmedlingen fortsätter att hävda tillämpning av Detaljhandelsavtalets lönenivåer ska vi kontakta Veronica Johansson, rådgivare på Fremia som kan hjälpa till att ta kontakt med din lokala Arbetsförmedling eller enskild handläggare. Vi förväntar oss härmed att Arbetsförmedlingen kommer att ändra hållning och låta parterna avgöra kollektivavtalsstillhörighet för anställda inom ideell second hand.

Innan Fremia bildades gick tidigare IDEA ut med information om att de hade en ambition att förhandla fram ett second hand-avtal. Nu står det klart att inget ytterligare avtal ska förhandlas fram utan Fremia och Unionen ser att avtalet för Tjänstemän i civilsamhället är tillämpligt i alla delar för området second hand.

Om du har frågor och funderingar hör av dig till HR-service@redcross.se

HR nationella enheten